

Innowacyjne Kosmetyki Naturalne i Organiczne

Recepturowanie kosmetyków naturalnych

Ekologiczne, organiczne czy bio-kosmetyki – jak wyprodukować i rozróżnić produkt naturalny od bliskiego naturze?

Przez kilkadziesiąt lat pogoni za szybkim rozwojem, ludzkość odchodziła od naturalnych produktów i składników na rzecz składników chemicznych będących odpowiednikami naturalnych, natomiast będących o wiele tańszymi. Niestety doprowadziło to do powolnej biodegradacji środowiska naturalnego. Ekologia jako ruch społeczny wywołała daleko idące zmiany w postrzeganiu otaczającego nas świata. Z coraz większą troską spoglądamy na otaczającą nas przyrodę. Konsumenty coraz częściej poszukują produktów tworzonych w trosce o środowisko. Odpowiedzią na chemię stał się ruch ekologiczny propagujący życie w zgodzie z naturą - zdrowe odżywianie, oddychanie czystym powietrzem, noszenie ubrań z lnu i bawełny oraz pielęgnowanie ciała naturalnymi kosmetykami. Dlatego wielu producentów kosmetyków reklamuje swoje wyroby jako naturalne, ale nie wszystkie one mają status „organic”, „eko”, „bio” lub „kontrolowany kosmetyk naturalny”.

Ile natury w kosmetykach naturalnych?

Konsumenty poszukując kosmetyków naturalnych sugerują się napisem na opakowaniu, które jest estetyczne a ładna roślinka wzmacnia jeszcze wrażenie naturalnego pochodzenia produktu. Kosmetyk pachnie tym, co obiecuje nazwa ale czy można mieć zaufanie do takiego kosmetyku? Jak rozpoznać prawdziwy produkt eko?

Producent musi zadeklarować skład kosmetyku, a kolejność składników odpowiada ilości w jakiej zostały użyte w danym produkcie. Oznacza to, że im więcej jakiegoś składnika w kosmetyku tym wyższa pozycja w opisie. Spora grupa substancji dopuszczonych do stosowania w kosmetykach konwencjonalnych nie jest w pełni naturalna.

Jaką mamy pewność, że kosmetyk opisany jako eko taki właśnie jest? Na rynku możemy spotkać kosmetyki posiadające w nazwie „naturalne”, „eko”, „bio”, które zawierają zaledwie 1% składników pochodzenia naturalnego, a poza tym rafinowane oleje, chemiczne emulgatory i syntetyczne konserwanty. Dlatego tak ważne jest aby czytać skład INCI znajdujący się na opakowaniu. Te informacje szybko pozwolą nam na stwierdzenie, czy kosmetyk jest naturalny czy „naturalny”.

Kosmetyki naturalne postrzegane są jako produkty bezpieczne, bardziej przyjazne dla środowiska i wyższej jakości. Wybierając kosmetyki naturalne wybieramy dbałość o swoją skórę, otaczające środowisko i ekosystem.

Efekt stosowania kosmetyków naturalnych utrzymuje się dłużej niż kosmetyków konwencjonalnych, ponieważ skóra otrzymuje składniki naturalne, wspierające jej naturalny system ochronny, naturalne procesy naprawcze oraz dostarczają siły vitalnej. Dodatkowym ich walorem są ekologiczne opakowania, które nie zagrażają przyrodzie. Istotny dla wielu konsumentów jest fakt, iż kosmetyki ekologiczne nie są testowane na zwierzętach a w ich składzie nie znajdziemy ani jednego surowca pochodzenia zwierzęcego. Produkty są przyjazne dla środowiska, gleby i człowieka.

Konsumentami produktów naturalnych i ekologicznych są najczęściej osoby świadome wpływu dodatków chemicznych na zdrowie, dbające o swoją skórę w sposób biologicznie naturalny, stosunkowo zamożne i ukierunkowane na wysoką jakość kupowanych kosmetyków. Odbiorcą kosmetyków naturalnych są też osoby nastawione proekologicznie, preferujące zdrowy i zrównoważony styl życia (tzw. konsumenci LOHAS – akronim od angielskiego zwrotu: Lifestyle of Health and Sustainability).

Odzwierciedleniem naszych potrzeb jest rosnące zainteresowanie surowcami naturalnymi, sposobem ich wytwarzania i certyfikacją.

Czym jest kosmetyk naturalny?

Kosmetyki naturalne mogą nosić różne nazwy: ekologiczne, organiczne, biologiczne. Jak jednak rozróżnić produkt naturalny od bliskiego naturze jedynie... kwiatowym zapachem i przekonującą kampanią reklamową. Producenci korzystając z popularności nurtu EKO, często nadużywają tych określeń. Wiele kosmetyków z naturalnością ma jednak niewiele wspólnego. Produkty te zawierają bowiem jedynie śladowe ilości wyciągów roślinnych, a zdecydowanie więcej syntetycznych składników, środków zapachowych i konserwujących. Mimo tego producenci deklarują na opakowaniach, że są to kosmetyki naturalne, wprowadzając w błąd konsumenta.

Idea stworzenia preparatów opartych na czysto naturalnych składnikach zrodziła się w 1996 roku. Wtedy to powołano do życia stowarzyszenie, które ujednoliciło sformułowanie dotyczące wyrobów naturalnych. Została opracowana definicja kosmetyku naturalnego:

„Kosmetyk naturalny to produkt, który ma upiększać i pielęgnować za pomocą substancji naturalnych, przyjazny dla skóry i środowiska sprzyjający zdrowiu, wspierający samoregulację organizmu i wspomagający przez długi czas utrzymywanie naturalnej urody i harmonijny rozwój ciała i ducha” (ESCOPE) wytyczne Komitetu Ekspertów Produktów Kosmetycznych przy Komitecie Zdrowia Publicznego Rady Europy .

Od kilku jednak lat na światowych rynkach kosmetycznych dynamicznie rozwija się nurt „kontrolowanych kosmetyków naturalnych” określanych mianem ORGANIC. Produkty oznaczone napisem „kontrolowany kosmetyk naturalny” produkowane przez Laboratorium Kosmetyczne AVA zawierają w swoim składzie tylko naturalne surowce: roślinne oleje, emulgatory, woski, wyciągi z ziół i nektaru kwiatów, olejki eteryczne pochodzące z kontrolowanych upraw biologicznych lub zbierane z dziko rosnących roślin.

Obok staranności w wyborze i doborze komponentów dużą rolę odgrywa także tolerancja ekologiczna związana z każdym z produktów, a więc przyjazny dla środowiska i zasobów przyrodniczych proces produkcji a także proces ich rozpadu. Ważne jest też oszczędne stosowanie opakowań i poddawanie ich recyklingowi.

Przed producentami kosmetyków naturalnych staje ciągle nowe zadanie. Nie wystarcza już sama zasada recepturowania takiego kosmetyku, coraz większe znaczenie mają jego własności np. efektywność zawartych substancji aktywnych, konsystencja i wchłanianie.

Europa zharmonizowała standardy dotyczące produkcji ekologicznych kosmetyków, zgodnie z wytycznymi COSMOS (Cosmetics Organic and Natural Standard).

Zasady działania są następujące:

- promowanie wykorzystania produktów pochodzących z rolnictwa ekologicznego,
- wykorzystanie zasobów naturalnych w sposób odpowiedzialny, z poszanowaniem środowiska naturalnego,
- proces przetwarzania i produkcji przyjazny dla środowiska naturalnego,
- integracja i rozwój pojęcia „Zielona Chemia”,

- certyfikowanie kosmetyków naturalnych zgodnie ze standardami Cosmos (brak własnego logo na dzień dzisiejszy).
- stworzenie podstawy do wprowadzenia oficjalnych regulacji prawnych (dyrektywa, norma itp.),
- ograniczenie nadużyć w stosowaniu terminów „naturalny”, „ekologiczny” itp.,
- wzrost świadomości konsumentów na temat kosmetyków ekologicznych = wzrost sprzedaży).

Wprowadzenie jednolitych standardów dla całej Europy planowane jest na wrzesień 2012 roku

Produkcja certyfikowanych kosmetyków naturalnych

Produkcja kosmetyków naturalnych wiąże się z wieloma obostrzeniami i dodatkowymi kosztami. Muszą one spełniać ściśle określone, surowe normy. Wyciągi roślinne, stosowane w recepturach muszą pochodzić z nadzorowanych plantacji. Analizy są przeprowadzane nie tylko na samych roślinach kontrole rozpoczynają się już na etapie przygotowania gleby. Zanim zostanie założona plantacja ekologiczna przez okres 3 kolejnych lat sprawdzany jest skład chemiczny gleby, na której rośliny będą rosły. Oprócz ziemi badana jest pod kątem stopnia i rodzaju zanieczyszczeń również woda deszczowa i ta, którą używa się do podlewania upraw, aby zapobiec przedostaniu się do gleby zanieczyszczeń. Na takiej plantacji niedozwolone jest stosowanie konwencjonalnych środków ochrony roślin i nawozów. Dopuszcza się używanie wyłącznie takich, które znajdują się na specjalnych listach dozwolonych środków z certyfikatem „organic”. Bardzo rygorystycznie przestrzegane są odpowiednie terminy zbiorów i metody produkcji wyciągów roślinnych.

Tak duże wymagania skłaniają producentów do zakładania własnych plantacji, gdzie każdy etap hodowli jest ściśle kontrolowany. Wiele składników pozyskiwanych jest z trudno dostępnych miejsc, m.in. z gór, lasów tropikalnych, puszczy.

Prawdziwym wyzwaniem dla przemysłu produkującego składniki do produkcji certyfikowanych kosmetyków jest poszukiwanie wciąż nowych, lepszych składników, zwiększenie dostępności i ich funkcjonalności oraz zwiększenie efektywności ekstraktów roślinnych.

Wymagania jakie musi spełnić producent, aby uzyskać certyfikat - na przykładzie certyfikacji wg standardów ECOCERT:

- formuła kosmetyku naturalnego:

KOSMETYK NATURALNY & ORGANICZNY musi zawierać **minimum 95% składników pochodzenia naturalnego, minimum 10% składników certyfikowanych pochodzenia organicznego** .

Ważne definicje:

surowiec naturalny – surowiec roślinny, mineralny, pozyskiwany bezpośrednio z produkcji rolniczej, zbiorów lub upraw monitorowanych, niemodyfikowany lub modyfikowany metodami fizycznymi, posiadający aktualny certyfikat organiczności, odpowiadający jakościowym kryteriom zdefiniowanym w Standardach,

surowiec pochodzenia naturalnego – surowiec pochodzący ze źródeł naturalnych: roślinny, mineralny, przetworzony za pomocą dozwolonych procesów chemicznych wymienionych w standardach i spełniający jakościowe kryteria zdefiniowane w tych standardach

surowce ze znakiem Sprawiedliwego Handlu („Fairtrade”) - zasada ta, dotycząca głównie wspomagania lokalnych społeczności z różnych stron świata, pośrednio przyczynia się też do zainteresowania oryginalnymi surowcami i produktami naturalnymi

- Lista substancji niedozwolonych do stosowania w produkcji kosmetyków naturalnych

- Olej mineralny, parafinowy i inne pochodne ropy naftowej (również glikole),
- Silikony,
- Substancje etoksyłowane –PEG,
- Barwniki syntetyczne,
- Aromaty syntetyczne oraz syntetyczne kompozycje zapachowe,
- Poliakrylany (karbomery),
- Czwartorzędowe zasady amoniowe,
- Syntetyczne pochodne kwasów lub alkoholi tłuszczowych,
- Konserwanty nieidentyczne z naturalnymi (np. parabeny, fenoksyetanol),
- Surowce pozyskane z martwych zwierząt (np. tłuszcze, proteiny, żywe komórki).

Dodatkowo zabrania się stosowania jakiegokolwiek substancji testowanej na zwierzętach lub konserwowanej drogą napromieniowania.

- certyfikacja

Na świecie jest wiele niezależnych organizacji zajmujących się kontrolą jakości i „naturalności” produktów, które docierają na rynek. W Europie najbardziej znaczącymi są: francuski ECOCERT, niemiecki BDIH oraz brytyjska organizacja SOIL ASSOCIATION.

O tym, że kosmetyk jest naturalny, nie świadczy w takim razie jego cena, zapach lub informacja, że jest to kosmetyk naturalny. Taką gwarancję daje tylko certyfikat jakości „kontrolowany kosmetyk naturalny i organiczny” wydany przez uznane jednostki certyfikujące.

Certyfikowane kosmetyki naturalne i organiczne nie zawierają żadnych zanieczyszczeń zagrażających zdrowiu ludzkiemu ani sztucznych dodatków, a do ich wytwarzania nie używa się zmiękczonej wody, ponieważ po cyklu produkcyjnym, gdy wraca do środowiska, jest odwapniona i zaburza jego równowagę. Kosmetyki i ich składniki nie są testowane na zwierzętach, nie zawierają żadnych syntetycznych: barwników, środków zapachowych czy konserwantów.

Ale ten brak składników chemicznych – zdobyczy cywilizacji XX wieku – jest dla współczesnego i nowoczesnego konsumenta pewnym mankamentem – na szczęście pozornym mankamentem. Trzeba pamiętać, że w związku z tym kosmetyki organiczne mają krótszy okres przydatności. Ten sam produkt kupiony w następnym sezonie może mieć inny kolor i zapach. Kosmetyk organiczny nie wygładzi cery od razu, bo nie zawiera cudownego silikonu. Żele do mycia i szampon nie będzie się pienił zbyt dobrze, bo pozbawiony jest chemicznych detergentów – i dobrze, bo te powodują podrażnienia skóry. Kosmetyki są w

opakowaniach z materiałów przyjaznych środowisku, łatwych do przetworzenia, dlatego musimy pamiętać o bajecznie kolorowych buteleczkach i pudełeczkach z PCV czy polistyrenu.

Kosmetyki naturalne i organiczne nie są więc najtańszymi kosmetykami – gdyż do każdego etapu produkcji trzeba doliczyć koszty ochrony środowiska.

Na opakowaniu certyfikowanego kosmetyku naturalnego spełniającego wszystkie wymagania widnieje wyraźna informacja o składzie kosmetyku oraz procentowej zawartości składników pochodzenia naturalnego i certyfikowanych składników ekologicznych oraz informacja o kategorii kosmetyku : naturalny lub organiczny. Na froncie musi być umieszczony znak organizacji certyfikującej.

Etykieta z logo ECOCERT daje nam 100-procentową gwarancję, że mamy do czynienia z produktem organicznym najwyższej jakości.

Producent certyfikowanych kosmetyków naturalnych i organicznych musi posiadać licencję na ich produkcję (licencja jest ważna przez 1 rok i przyznawana po przeprowadzonym audycie przez jednostkę certyfikującą ECOCERT).

Te informacje dają nam pewność, że kosmetyk ma naturalność potwierdzoną certyfikatem a używając go mamy pewność, że będziemy żyć w zgodzie z naturą, czyli w zgodzie ze sobą. Ekologia – to już nie moda, to konieczność .

W gronie 80 firm na świecie posiadających licencję Ecocert jest tylko jedna polska firma Laboratorium Kosmetyczne AVA produkująca pierwsze, polskie certyfikowane kosmetyki naturalne i organiczne z serii ECO Linea® i ECO Body® .

Te niezwykle kosmetyki oparte są na innowacyjnych formułach a osiągnięcia najnowszej kosmetologii pozwoliły stworzyć wyjątkowe produkty, które pomagają w łatwy sposób wydobyć i podkreślić naturalne piękno każdej z nas.

Połączenie piękna natury z człowiekiem współczesnym i jego codziennymi problemami to idea Laboratorium Kosmetycznego AVA a jej hasło „w zgodzie z naturą ®”, przyświeca działalności Laboratorium od początku jej istnienia. Rezultatem tych starań jest uzyskanie międzynarodowego certyfikatu i znaku jakości ECOCERT.

Autor: Bożenna Mirkowska, specjalista kosmetolog - Laboratorium Kosmetyczne AVA